

Regeringskansliet
Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se
li.dl@regeringskansliet.se

Yttrande över departementspromemorian Åtgärder mot illegal införsel av sällskapsdjur – ansvar, kontroll och samverkan (Ds 2026:10)

Er beteckning: LI2026/00710

Sammanfattning

Länsstyrelsen Västra Götaland ser positivt på utredningens ambition att stärka arbetet mot illegal införsel av sällskapsdjur och tillstyrker förslaget men föreslår vissa justeringar. Detta för att förslagen ska bli ändamålsenliga och genomförbara för länsstyrelserna.

- Länsstyrelsen anser att övriga kontrollområden inom djurskydds- och djurhälsofrågor för livsmedelsproducerande djur samt försöksdjurskontrollen behöver ha full kostnads- och personaltäckning innan kontroll av verksamhetstillstånd för sällskapsdjur kan prioriteras
- Länsstyrelsen anser att de avgifter för kontroller som föreslås att länsstyrelserna ska utföra ska disponeras av länsstyrelserna i enlighet med övriga avgiftsinkomster som tas upp i 31 § förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion
- Länsstyrelsen anser att samtlig djurhälsopersonal ska omfattas av den föreslagna anmälningsplikten gällande misstänkt illegal införsel
- Länsstyrelsen anser att lagförslaget enbart ska omfatta djurslagen hund, katt och iller

Länsstyrelsen har följande synpunkter.

6.6 Uttryck i lagen och förhållandet till kontrollförordningen

Länsstyrelsen tillstyrker men föreslår en justering.

Länsstyrelsen anser att uttrycket sällskapsdjur med definition ”de djur som förtecknas i bilaga I till djurhälsoförordningen” blir ett för stort antal djurarter att inkludera i denna, enligt förslaget, tillfälliga lagstiftning. Länsstyrelsen anser att definitionen av sällskapsdjur kan avgränsas till att bara inkludera de arter som anges i del A av bilaga I till djurhälsoförordningen, det vill säga hund, katt och iller.

Skälen för detta är, vilket utredningen själv lyfter, att de största problemen är kopplade till förflyttning av hundar och katter. Länsstyrelsen anser att det blir för brett och svårt att blanda in fler djurarter i en tillfällig lagstiftning. Utredningens beskrivningar och analyser har i huvudsak sin utgångspunkt i djurslagen hund och katt och det är för dessa arter av sällskapsdjur, tillsammans med iller, som det finns särskilda införselregler med anledningen av risken för rabiesmitta.

6.10 Avgifter

Länsstyrelsen tillstyrker men föreslår ett tillägg och ett par justeringar.

Länsstyrelsen konstaterar att det inte framgår i utredningen vem som avgifterna tillfaller. Länsstyrelsen anser att dessa avgifter ska disponeras av länsstyrelsen i enlighet med övriga avgiftsinkomster som tas upp i 31 § förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion. Om förslaget till lag om införsel av sällskapsdjur går igenom är då en ändring av förordningen med länsstyrelseinstruktion nödvändig för att länsstyrelserna ska kunna fullgöra sina uppdrag inom införsel av sällskapsdjur på ett effektivt sätt.

Länsstyrelsen anser att det, för likvärdighet, är viktigt att avgiften för planerad offentlig kontroll samordnas med övriga avgifter inom djurskyddskontrollen.

Länsstyrelsen anser även att kostnader för omhändertagande av sällskapsdjur ska betalas av den ansvarige för verksamheten eller djurhållaren. Länsstyrelsen anser inte att okunskap om att införseln skett i strid med gällande regelverk ska utgöra ett särskilt skäl att helt eller delvis och sätta ned kostnaden och detta bör tydliggöras i regelverket.

7.7 Vem ska göra en anmälan?

Länsstyrelsen tillstyrker men föreslår ett par justeringar.

Länsstyrelsen anser att kravet på anmälan av misstänkt illegal införsel ska gälla för samtlig djurhälsopersonal. Utredningens förslag utelämnar enbart godkända hovslagare och de veterinärer som arbetar som djurhälsopersonal genom särskilt tillstånd efter beslut från Jordbruksverket.

Länsstyrelsen anser att det finns skäl till att dessa djurhälsopersonalkategorier också ska omfattas av kravet på anmälan. Godkända hovslagare träffar på många hundar och hundhållare i samband med sina patientbesök (de som håller hästar håller ofta även hundar). Veterinärer som arbetar på särskilt tillstånd utan att vara legitimerade är inte heller undantagna från att träffa på hundar och katter som kan vara illegalt införda i Sverige. Länsstyrelsen anser därför att det enklaste och mest korrekta är att all djurhälsopersonal har skyldighet att anmäla misstänkt illegal införsel av sällskapsdjur, så blir det inga tveksamheter.

Länsstyrelsen anser även att Jordbruksverket bör underrätta aktuell länsstyrelse när de får in en anmälan från djurhälsopersonalen.

8.3.6 Kontroll inne i landet

Länsstyrelsen tillstyrker under förutsättning att övriga kontrollområden inom djurskydds- och djurhälsofrågor för livsmedelsproducerande djur samt försöksdjurskontrollen har full kostnads- och personaltäckning.

Utredningen har dragit slutsatsen att eftersom länsstyrelserna redan idag utför en riskbaserad offentlig kontroll utifrån kontrollförordningen avseende djurskyddet skulle länsstyrelserna även kunna utföra kontroll som avser djurhälsoaspekterna vid införsel, även om det delvis är ett nytt kontrollområde.

Länsstyrelsen anser att kontrollmetodik vid offentlig kontroll är likvärdig oavsett om kontrollområdet handlar om djurskyddsfrågor eller djurhälsofrågor, men kunskapen kring djurskyddsfrågor och djurhälsofrågor finns oftast hos olika personalkategorier.

Kontroller av verksamheter som genomför införsel av djur handlar i första hand om smittspårning och bakgrundskontroll. Detta är en kompetens som saknas hos de flesta djurskyddshandläggare. Länsstyrelsen anser därför inte att det är så lätt som utredningen

framhåller att den personal som djurskyddskontroll även kan göra djurhälsokontroll eller tvärtom. Denna typ av kontroll kommer kräva relevant vidareutbildning oavsett vilken personalkategori vid länsstyrelserna som ska utföra kontrollerna.

Länsstyrelsen bedömer att utredningen har underskattat kontrollfrekvensen av de som innehar tillstånd enligt 6 kap. 4 § djurskyddslagen (2018:1192). Riskklassificeringen, som styr vilka rutinkontroller som faller ut, görs av Jordbruksverket. Som exempel har Länsstyrelsen Västra Götaland för närvarande cirka 600 kontrollobjekt som innehar tillstånd enligt 6 kap. 4§ djurskyddslagen för hund, cirka 250 kontrollobjekt med tillstånd för katt och ca 90 kontrollobjekt med tillstånd för zoobutik. Vid kontrolluttaget för 2025 föll fyra rutinkontroller ut för hund, tre rutinkontroller för katt och en rutinkontroll för zoobutik. Kontrollfrekvensen för rutinkontroller på verksamheter med tillstånd innebär därmed att ca 0,9 procent av kontrollobjekten kontrolleras varje år.

Länsstyrelsen är styrd av kontrollförordningen samt de nationella kraven på att våra planerade djurskyddkontroller och djurhälsokontroller framför allt ska utföras inom livsmedelsproducerande djurbesättningar. Vi har även höga krav på kontroll genom försöksdjursdirektivet på nationell nivå. Krav som vi redan har stora svårigheter att uppnå vad gäller kontrollfrekvens. Sammantaget gör detta att kontroll av verksamhetstillstånd för sällskapsdjur inte kan prioriteras innan övriga kontrollområden har full kostnads- och personaltäckning.

Verksamheter som går ut på att hundar förs in i Sverige och omedelbart lämnas till privatpersoner är svårkontrollerad. De har oftast ingen anläggning, inga hundar, ingen transport och ingen egentlig hundhållning. Länsstyrelsen bedömer därför att samkontroller av tillståndspliktiga verksamheter avseende djurskydd respektive införsel kommer att vara tidskrävande. Länsstyrelsen bedömer även att det är viktigt att de föreslagna kontrollerna inte enbart blir administrativa om de ska vara verkningsfulla. Sammantaget bedömer Länsstyrelsen att vi skulle kunna meddela beviljade tillstånd till Skatteverket i enlighet med förslaget, men inte uppfylla förväntningarna i övrigt.

8.3.7 Förmedlare av sällskapsdjur från annat land ska vara föremål för kontroll

Länsstyrelsen tillstyrker men föreslår några justeringar.

Länsstyrelsen anser att det behövs ett förtydligande kring ordet förmedlare samt vad en anmälan om förmedling ska innehålla. Länsstyrelsen föreslår att anmälan om förmedling registreras i djurskyddskontrollregistret så att informationen kan delas mellan länsstyrelserna.

Länsstyrelsen anser även att det är en otydlighet kring till vilken Länsstyrelse de ska anmäla sin verksamhet. Länsstyrelsens erfarenhet är att detta är personer och organisationer som mycket sällan har en lokal att ha djur i, utan verksamheten bedrivs mer i administrativ form. Länsstyrelsen föreslår att stycke två i 6 § förslag till lag om införsel av sällskapsdjur kan förtydligas genom att skriva ”Om den aktör som avses i första stycket bedriver verksamhet som kräver tillstånd enligt djurskyddslagen (2018:1192) och verksamheten har en fysisk lokal där djur hålls, ska anmälan i stället göras till den länsstyrelse i vilket län lokalen finns.”

Länsstyrelsen anser också att en förmedlare behöver anmäla förmedlingsverksamhet även om personen eller organisationen samtidigt är tillståndspliktig för att det ska gå att söka ut och få en överblick över de som är förmedlare. Det behöver även vara tydligt att anmälningsplikt om förmedling inte undantar kraven på tillstånd.

8.3.9 Uppgifter och register krävs för en verkningsfull kontroll

Länsstyrelsen tillstyrker men har några synpunkter och förslag.

I de befintliga systemen går det inte att skilja ut olika typer av tillstånd annat än på djurslag. Det finns idag ingen registrering om vilka verksamhetstillstånd som inkluderar införsel av sällskapsdjur. Skulle riskklassificeringen ändras, på bekostnad de livsmedelsproducerande djuren, så att exempelvis fler tillstånd för hundar blev uttagna för rutinkontroll så skulle det därför i huvudsak vara hunddagis/hundpensionat och kennlar som skulle få en ökad kontrollfrekvens.

För att kunna ta ut verksamheter och förmedlare som innefattar införsel av sällskapsdjur för kontroll behövs nya tekniska lösningar. Då djurskyddskontrollregistret, DSK, är gammalt ställer sig Länsstyrelsen tvekande till att Jordbruksverket kan uppdatera DSK såsom utredningen föreslår. Det skulle även krävas en i princip omöjlig insats av länsstyrelserna att manuellt gå igenom samtliga redan beslutade ärenden om tillstånd för att notera vilka

verksamheter som inkluderar införsel av sällskapsdjur då detta inte finns registrerat i något översiktligt system. För Länsstyrelsen skulle det vara cirka 1000 ärenden att gå igenom samtliga handlingar i. Det har heller inte varit något krav på att man ska meddela att man importerar djur, vilket innebär att för merparten av de befintliga tillstånden finns det över huvud taget ingen sådan uppgift i ärendet.

Länsstyrelsen ser inte heller behovet, eller hur det skulle kunna genomföras, att de beslutade tillstånden skulle göras tillgängliga i DSK. Redan idag syns det för samtliga län i DSK om en person/organisation har ett giltigt tillstånd. Vi kommer behöva begära ut handlingar från den länsstyrelse som fattat beslut om tillstånd i vilket fall som helst eftersom enbart tillståndet oftast inte är tillräckligt för vår bedömning.

Gällande Traces så har Länsstyrelsen idag bara begränsad tillgång. För att kunna utföra det kontrollansvar som utredningen föreslår behöver denna tillgång utökas. Vi behöver också en bättre sökfunktion i Traces på personnummer/organisationsnummer för att det ska vara användbart. Idag går det främst att söka på namn och chipnummer, och det finns ingen garanti att namnet är rättstavat.

9.8.3 Isolering i hemmet

Länsstyrelsen tillstyrker men föreslår en justering.

Länsstyrelserna föreslås få kontrollansvar och fatta beslut om till exempel hemisolering för djur som finns i en verksamhet som länsstyrelsen är ansvarig kontrollmyndighet för. Länsstyrelsen anser att det behövs ett förtydligande om vilken länsstyrelse som ska fatta vilka beslut. Om exempelvis en aktör som har sitt säte i ett län för in sällskapsdjur som direkt placeras i ett eller flera andra län. Ska då länsstyrelsen i det län där aktören har sitt säte fatta beslut om hemisolering i de län där sällskapsdjuren har placerats eller är tanken att ärenden ska överlämnas till aktuellt län? Detta kan komma att bli resurskrävande för den länsstyrelse som har aktören i sitt län. Det framgår inte heller om så kallade jourhem där djur placeras tillfälligt i avvaktan på slutgiltig placering ska omfattas av offentlig kontroll.

Tullverket föreslås åläggas skyldighet att snarast underrätta Jordbruksverket om beslut om isolering i hemmet, så att Jordbruksverket kan följa upp deras beslut. Den informationen

borde även delges berörd länsstyrelse i egenskap av vårt geografiska områdesansvar.

Länsstyrelsen anser även att utformningen av beslut om hemisolering bör ses över och vara likvärdiga mellan kontrollmyndigheterna. Som besluten är utformade idag kan en hemisolerad hund rastas utomhus, även om djurhållaren bor i till exempel en stad där många andra rastar sina hundar på samma plats.

12.2.2 Förmedlare av sällskapsdjur

Länsstyrelsen tillstyrker men föreslår en justering.

I dagsläget faller inte de som förmedlar djur ut vid det årliga kontrolluttaget eftersom de inte har en fysiskt plats, vilket begränsar länsstyrelsernas möjlighet att kontrollera dessa verksamheter.

Allmänna synpunkter

Utredarnas intention är god, men Länsstyrelsen ser problem med att föreslagen finansiering är otillräcklig och behöver utredas vidare gällande de tillkommande uppgifter som tilldelas länsstyrelsen.

De som medverkat i beslutet

Beslut i detta yttrande har fattats av tf avdelningschefen Mattias Karlsson med länsveterinären Emma Andersson som föredragande. I den slutliga handläggningen har också enhetschefen Niklas Gustenius och samordnaren Rebecca Hoogstraten medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Kontaktuppgifter till Länsstyrelsen

Kontakta oss via e-post vastragotaland@lansstyrelsen.se, postadress Länsstyrelsen Västra Götaland, 403 40 Göteborg, eller ring vår växel 010-224 40 00.

Vår webbadress är lansstyrelsen.se/vastra-gotaland.